

ĀDAŽU NOVADA UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDES ANALĪZE

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA 2025

Satura rādītājs

Ievads.....	2
1. Aktīvo uzņēmumu skaits laika periodā no 2022. gada līdz 2025. gada 12. augustam	4
2. Uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumu miljons euro	6
3. Uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika laika posmā no 2023. gada - 2025. gadam	9
4. Komercreģistra subjektu reģistrācijas dinamika sadalījumā pa uzņēmējdarbības formām.....	12
5. Teritoriālais sadalījums – reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits laikā no 01.01.2023–12.08.2025	15
6. Ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa novadiem un pilsētām	17
7. Ādažu novada sociālās uzņēmējdarbības uzņēmumi	19
8. Ādažu novada uzņēmējdarbības un infrastruktūras projekti	21
9. Ādažu novada pašvaldības grantu programmas uzņēmējdarbības veicināšanai.....	22
10. Uzņēmējdarbības vides novērtējums	24

Ievads

Ādažu novada pašvaldība, īstenojot Valsts kontroles ieteikumus un izvērtējot revīzijas “Vai pašvaldību aktivitātes un investīcijas veicina uzņēmējdarbību” rezultātus, 2025. gadā veikusi visaptverošu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides cēloņseku analīzi. Šī analīze sagatavota, lai padziļināti novērtētu uzņēmējdarbības attīstības tendences, ietekmējošos faktorus un to mijiedarbību ar pašvaldības politikas instrumentiem, infrastruktūras pieejamību un cilvēkresursiem.

Ziņojuma mērķis ir nodrošināt datu un faktu balstītu pamatu turpmākajai attīstības plānošanai, iekļaujot atbilstošus secinājumus Ādažu novada Attīstības programmas 2021–2027 uzraudzības ziņojumā un, nepieciešamības gadījumā, rosinot esošo plānošanas dokumentu aktualizāciju un uzlabojumus.

Analīze aptver laika posmu no 2023. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 12. augustam, balstīta Lursoft datu izrakstos, pašvaldības grantu programmu informācijā, kā arī Ādažu pilsētas, Ādažu un Carnikavas pagastu uzņēmējdarbības reģistrācijas un likvidācijas statistikā. Ziņojumā sniegta uzņēmējdarbības vides izpēte teritoriālajā, nozariskajā un institucionālajā griezumā, atklājot gan attīstības stiprās puses, gan izaicinājumus.

Analīze ir cieši saistīta ar Ādažu novada attīstības programmas 2021–2027 stratēģiskajiem mērķiem, kuru uzdevums ir veicināt ekonomikas konkurētspēju, ilgtspējīgu teritoriju attīstību un iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Programmas redzējums paredz, ka Ādaži kļūst par spēcīgu, pievilcīgu un sadarbībai atvērtu Pierīgas centru, kurā uzņēmējdarbība, izglītība un kopienas attīstība savstarpēji papildina viena otru.

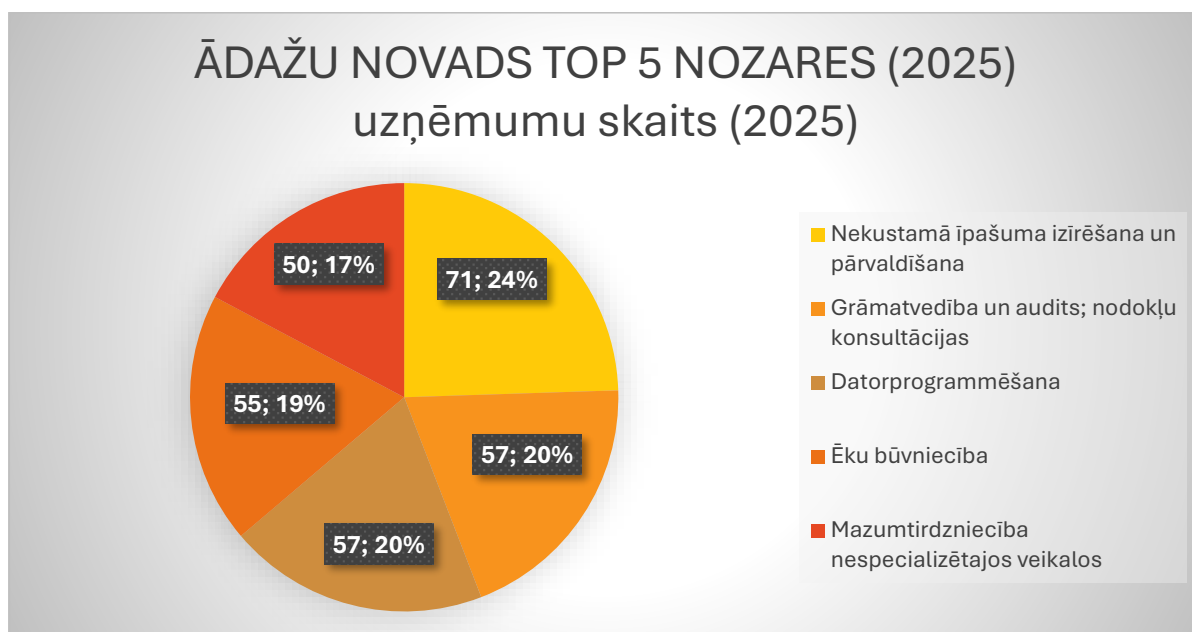
Tās galvenie rīcības virzieni, uzņēmējdarbības infrastruktūras pilnveidošana, mazo un vidējo uzņēmumu atbalsts, inovāciju un digitalizācijas veicināšana, cilvēkkapitāla attīstība un efektīva publisko pakalpojumu pārvaldība – pilnībā sasaucas ar šajā ziņojumā identificētajām prioritātēm un rekomendētajām darbībām.

Veiktā analīze parāda, ka Ādažu novadā saglabājas stabila un daudzveidīga uzņēmējdarbības vide, kas raksturojas ar pieaugošu uzņēmumu skaitu, aktīvu pakalpojumu un IT nozaru attīstību, kā arī spēcīgu ražošanas pamatu. Vienlaikus konstatēta nevienmērīga attīstības dinamika starp teritorijām, Carnikava uzrāda visstraujāko pieaugumu, Ādažu pilsēta nostiprina savu lomu kā pakalpojumu un zināšanu centrs, savukārt Ādažu pagasts kļūst par ražošanas un infrastruktūras attīstības bāzi.

Analīzē iekļauti arī cēloņi, kas ietekmē investīciju piesaisti un uzņēmējdarbības aktivitāti, tostarp infrastruktūras kapacitāte, darba spēka pieejamība, administratīvo procedūru efektivitāte un tirgus izmaiņas. Pamatojoties uz konstatētajām tendencēm, izstrādāti konkrēti secinājumi un priekšlikumi pašvaldības rīcībai, lai turpmāk stiprinātu uzņēmējdarbības atbalsta vidi, uzlabotu investīciju piesaisti un veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi visā novadā.

Izstrādātā analīze var kalpot kā pamats uzņēmējdarbības vides attīstības politikas pilnveidei, nodrošinot, ka Ādažu novads arī turpmāk ir kā viens no uzņēmējdarbībai un dzīvei pievilcīgākajiem Pierīgas reģioniem, kur sabalansēta attīstība, moderna infrastruktūra un izglītots cilvēkkapitāls veido ekonomiski spēcīgu un sociāli iekļaujošu vidi.

1. Aktīvo uzņēmumu skaits laika periodā no 2022. gada līdz 2025. gada 12. augustam

1. att. Ādažu novada top 5 nozares, uzņēmumu skaits

(Dati no Lursoft uz 12.08.2025)

Kopējais aktīvo uzņēmumu skaits:

2060 (2022. gads)

2060 (2023. gads)

2109 (2024. gads)

2025. gada pirmais pusgads norāda, ka reģistrēto uzņēmumu skaits pieaug. Vērojama mērena izaugsme pēc 2023. gada stagnācijas.

TOP nozares 2025:

Nekustamais īpašums (68.20) – lielākā pēc uzņēmumu skaita, stabila.

Datorprogrammēšana (62.01) – noturīgs pieaugums kopš 2022. g.

Grāmatvedība un audits (69.20) – neliela lejupslīde, bet augsta bāze.

Ēku būvniecība (41.20) – samazinājums, saskan ar būvniecības ciklu.

Secinājumi:

- Ādažos dominē pakalpojumu nozares ar augstāku pievienoto vērtību, kā IT, profesionālie pakalpojumi un nekustamais īpašums;

- Ādažu novadā uzņēmumi darbojas vairākās atšķirīgās nozarēs, nevis koncentrējas vienā jomā. Šī daudzveidība padara vietējo ekonomiku noturīgāku un mazina risku, ka vienas nozares lejupslīde būtiski ietekmētu kopējo attīstību.
- Būvniecības aktivitāte vājāka nekā 2022. gadā, tai ir būtiska nozīme vietējā pieprasījumā un NĪ projektu realizācijā;
- IT un profesionālie pakalpojumi rāda noturību, potenciāls eksporta un attālināto darba vietu pieaugumam.

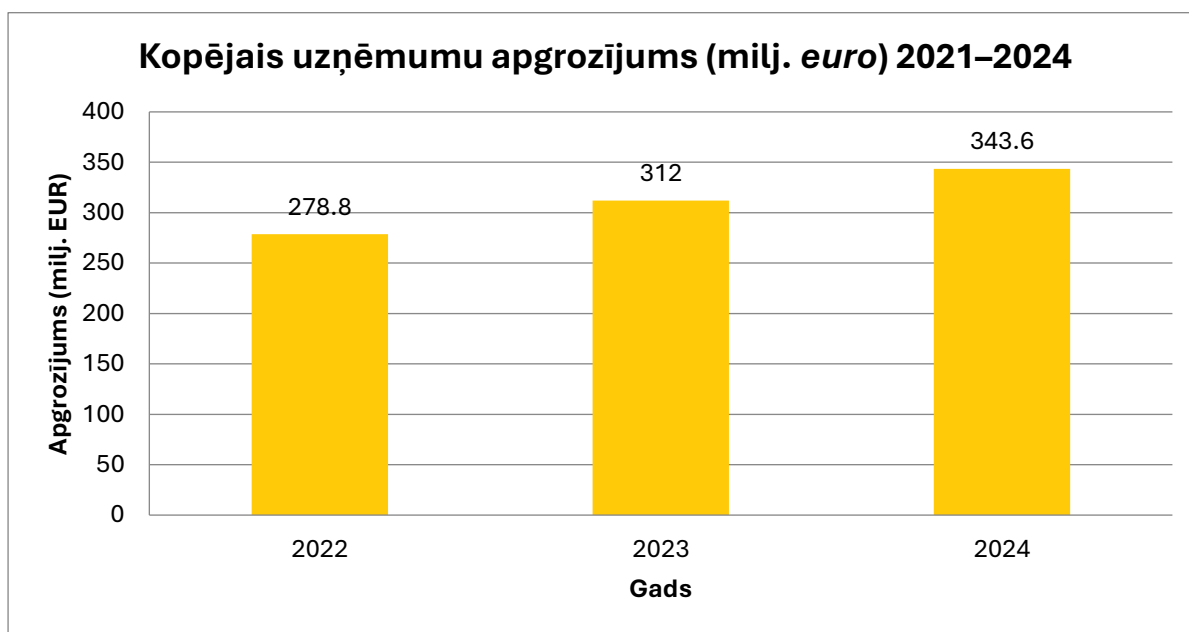
Riska faktori un šķēršļi:

- Telpu un zemes pieejamība uzņēmumiem un nomas izmaksas;
- Darba spēka pieejamība, programmētāji, grāmatveži, būvniecības speciālisti, konkurence ar Rīgu;
- Būvniecība ir atkarīga no ekonomikas cikliem un kredītu izmaksām. Paaugstinātas procentu likmes padara projektus dārgākus un samazina pieprasījumu pēc jauniem būvniecības un nekustamā īpašuma projektiem.
- Publiskās infrastruktūras jaudas, kā stāvvietas, pieslēgumi inženierkomunikācijām, autoceļu noslodze un attīstība teritorijā;
- Ilgs un sarežģīts atļauju saskaņošanas process palielina uzņēmēju izmaksas, jo projekti kavējas un pieaug sagatavošanas izdevumi. Ātrāks un skaidrāks regulējums ļautu īstenot investīcijas efektīvāk.

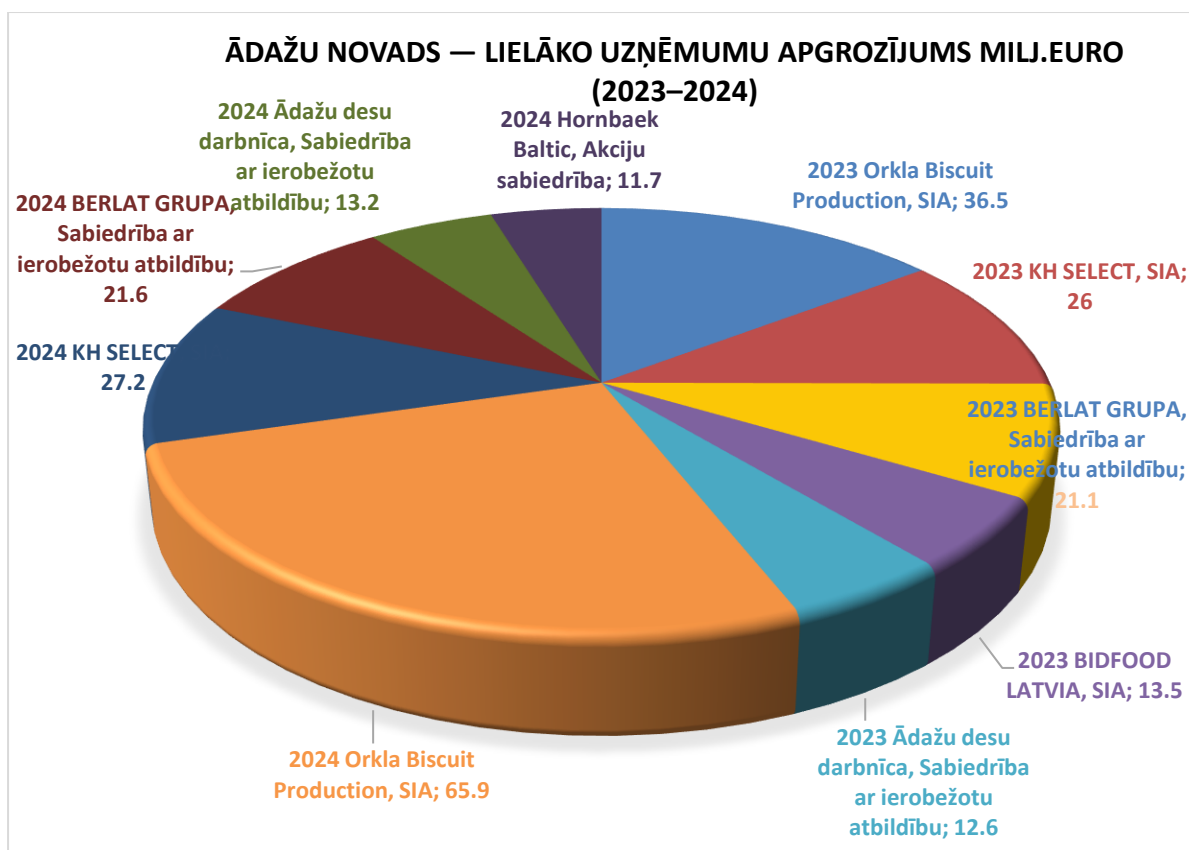
Priekšlikumi:

- Uzlabot uzņēmējdarbības infrastruktūras pieejamību, piesaistot un apgūstot Eiropas Savienības fondu-Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Sociālā fonda līdzekļus;
- Samazināt administratīvo procedūru ilgumu, saskaņošanas procesus;
- Veicināt skolu jaunatnes iesaisti un sadarbību ar augstskolām kvalificēta darbaspēka attīstībai.

2. Uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumu miljons euro

2. att. Kopējais uzņēmumu apgrozījums miljonos euro (Dati no Lursoft)

3. att. Ādažu novada Lielāko uzņēmumu apgrozījums miljonos euro (2023–2024) (Dati no Lursoft uzņēmumu 2024. gada pārskats)

Reālā situācija 2024. gada griezumā

Kopējais apgrozījums: aptuveni 343,6 mil. *euro* (↑ +10,1% vs 2023; ↑ +34,8% vs 2021).

Dominē pārtikas un dzērienu ražošana, īpaši čipsi un cepumi (Orkla), zivju pārstrāde (KH SELECT) un spirtu destilēšana (BERLAT GRUPA). TOP vadošās 5 nozares kopā dod 41% no visa 2024. gada apgrozījuma.

Lielākie uzņēmumi 2024. gadā:

Orkla Biscuit Production, SIA (līdz 65,9 milj.)

KH SELECT, SIA (līdz 27,2 milj.)

BERLAT GRUPA, SIA (līdz 21,6 milj.)

Ādažu desu darbnīca, SIA (līdz 13,2 milj.)

Tendences laika periodā no 2021. gada līdz 2024. gadam

Vērojama stabila izaugsme. Kopējais apgrozījums pieaudzis no:

no aptuveni 254,9 milj. (2021) → ~278,8 milj. (2022) → ~312,0 milj. (2023) → ~343,6 milj. (2024).

2024. gadā pieaugums paātrinās līdz pat +10% gada griezumā.

Ražošanas bāzes nostiprināšanās: vadošajās nozarēs vērojams dabisks ražošanas apjumu pieaugums un eksporta rādītāju uzlabošanās, īpaši pārtikas sektorā – sausajos konditorejas izstrādājumos, gaļas un zivju pārstrādē.

Koncentrācijas efekts: Ādažu uzņēmējdarbības vide raksturojas ar augstu koncentrācijas pakāpi, ievērojamu daļu no kopējā novada apgrozījuma veido tikai daži lielie uzņēmumi, piemēram, Orkla Biscuit Production, KH SELECT un BERLAT GRUPA. Šāda struktūra nozīmē, ka atsevišķu lielo uzņēmumu rezultāti būtiski ietekmē kopējo ekonomisko ainu. Ja šiem uzņēmumiem pieaug eksporta apjoms vai tiek paplašināta ražošana, tas jūtami palielina visa novada ekonomisko rādītāju. Savukārt, ja kādam no šiem tirgus līderiem rodas ražošanas vai pieprasījuma kritums, tas uzreiz atspoguļojas kopējā statistikas samazinājumā.

Ādažu ekonomika ir strukturāli stabila, bet jutīga pret lielo uzņēmumu svārstībām, tie veido drošu pamatu attīstībai, taču vienlaikus nosaka arī kopējās izaugsmes tempu un riskus.

Heterogēna jeb nevienmērīga dinamika starp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem: lai arī Ādažu novada kopējais uzņēmējdarbības apgrozījums turpina pieaugt, uzņēmumu vidū iezīmējas arvien izteiktāka nevienmērīga attīstība. Lielie ražošanas uzņēmumi jeb tā sauktie “enkuri”, piemēram, Orkla

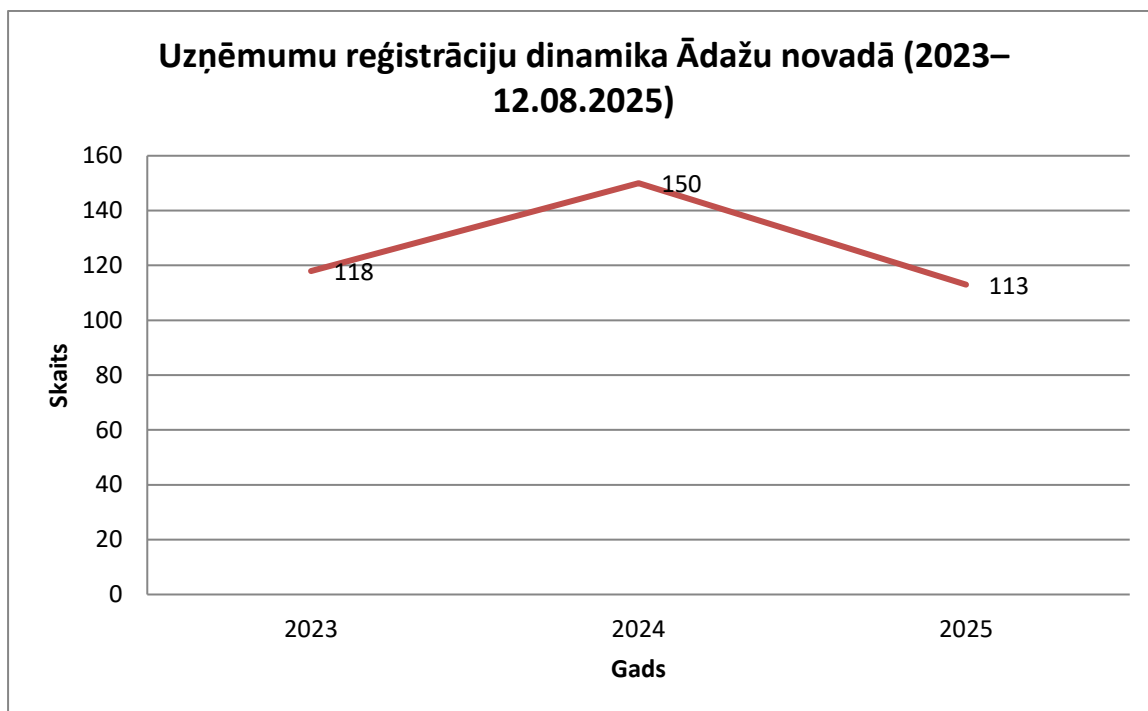
Biscuit Production, KH SELECT un BERLAT GRUPA, nodrošina stabilu un prognozējamu izaugsmi. Tie ir uzņēmumi ar spēcīgu eksporta orientāciju, modernām ražošanas jaudām un stabilām piegādes ķēdēm. Šo uzņēmumu rezultāti gadu no gada uzrāda pozitīvu dinamiku un veido lielāko daļu no kopējā apgrozījuma pieauguma Ādažu novadā.

Savukārt mazo un vidējo uzņēmumu segmentā aina ir daudz dinamiskāka un pretrunīgāka. Daļa šo uzņēmumu 2024. gadā piedzīvojuši ļoti strauju izaugsmi, piemēram: NEXTHOME un Rain Sisters apgrozījums pieauga vairāk nekā divkārt, kas liecina par veiksmīgu nišas tirgu un digitālo risinājumu izmantošanu. Tajā pašā laikā citos segmentos, *īpaši būvniecībā* un pakalpojumos, vērojami būtiski apgrozījuma kritumi. Tādi uzņēmumi kā Selvatika, Expert Quality un Rīgas starprajonu zvejnieku kooperatīvā biedrība 2024. gadā zaudējuši līdz pat pusei iepriekšējā gada apgrozījuma.

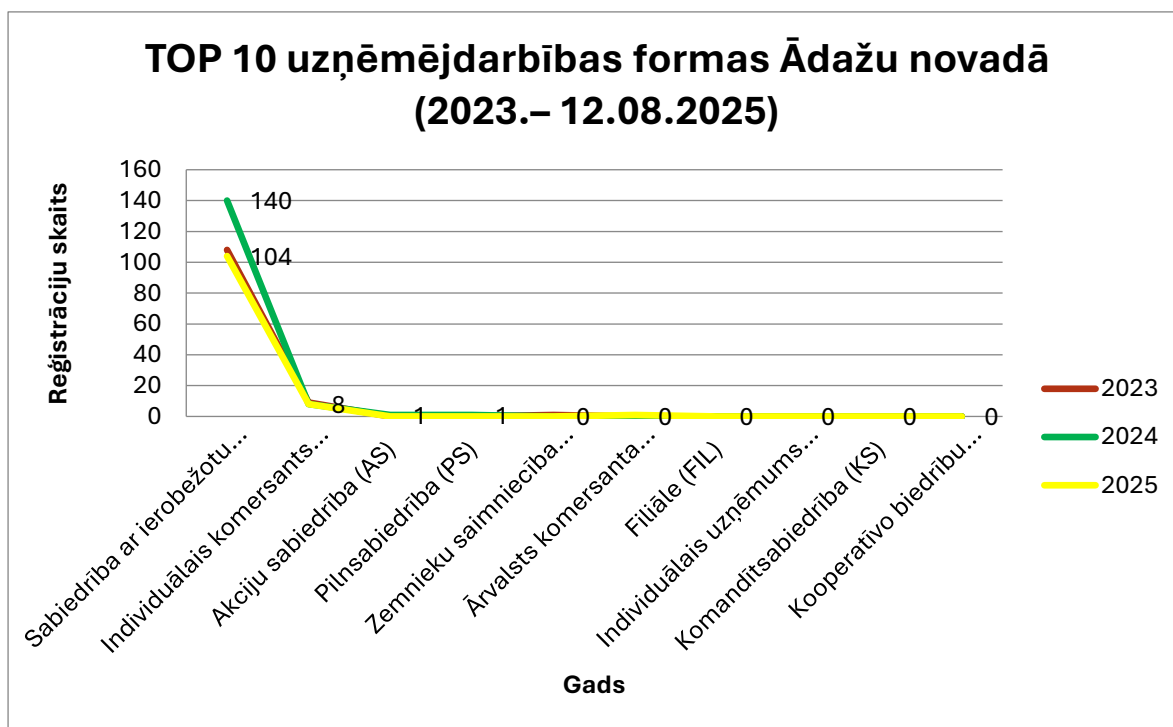
Heterogēnā jeb nevienmērīgā dinamika atspoguļo tirgus pārmaiņas un konkurences spiedienu, mazāki uzņēmumi kļūst ievērojami atkarīgāki no pielāgošanās spējām un inovācijām, kamēr lielie turpina nostiprināt savas pozīcijas.

Ādažu uzņēmējdarbības vide kļūst arvien daudzveidīgāka, taču attīstība notiek nevienmērīgi, jo lielākie ražošanas un eksporta uzņēmumi nosaka kopējo izaugsmes tempu, kamēr mazākie uzņēmumi saskaras gan ar izaugsmes iespējas darbības izaicinājumiem.

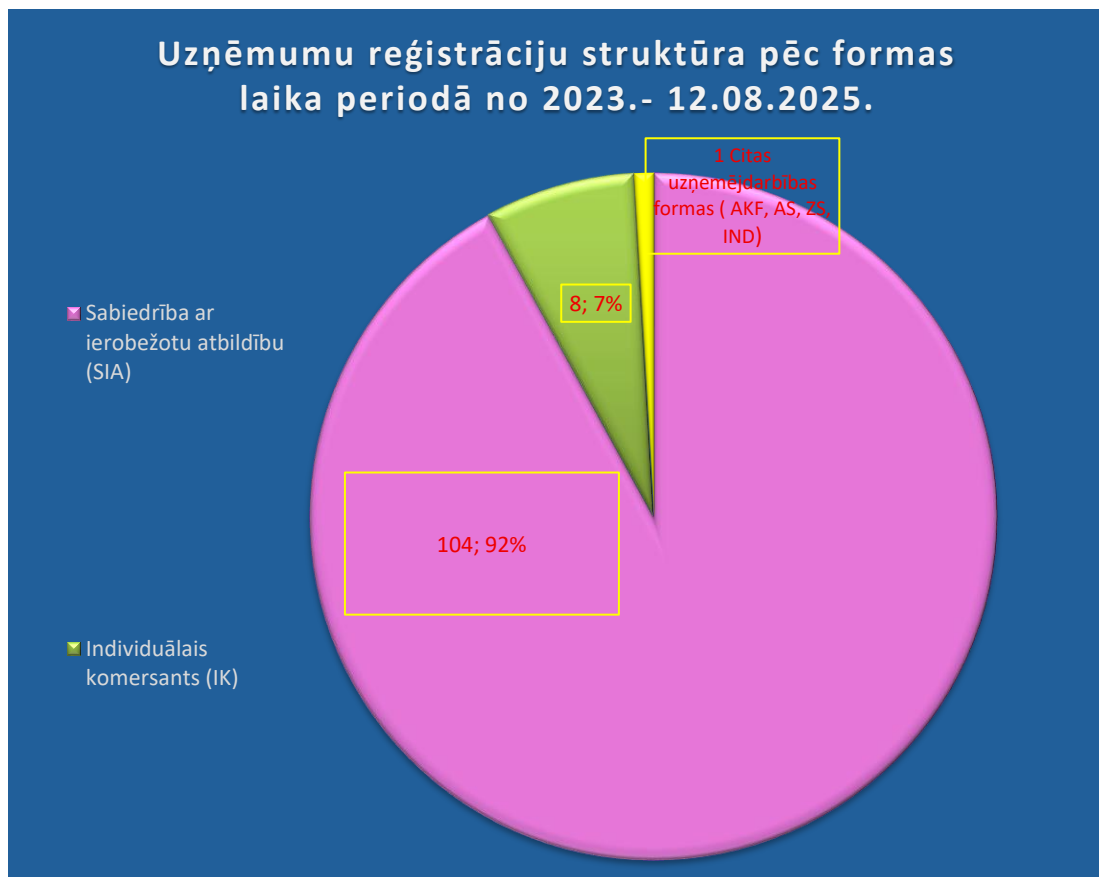
3. Uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika laika posmā no 2023. gada -2025. gada 12. augustam

4. att. Uzņēmumu reģistrāciju dinamika Ādažu novadā 2023–2025. gada 12. augustam (Dati no Lursoft)

5. att. TOP 10 uzņēmējdarbības formas 2023.-2025. gada 12. augustam (Dati no Lursoft)

6. att. Uzņēmumu reģistrāciju struktūra pēc formas laika periodā no 2023.- 12.08.2025. (Dati no Lursoft)

Laika posmā no 2023. līdz 2025. gadam Ādažu novadā kopumā saglabājusies stabila uzņēmējdarbības aktivitāte. Pēc reģistrāciju skaita pieauguma 2024. gadā, 2025. gada pirmajā pusgadā vērojams neliels kritums par aptuveni 25 %, kas atspoguļo piesardzīgāku tirgus uzvedību un ekonomiskās vides svārstības. Struktūras ziņā Ādažu uzņēmējdarbības telpu joprojām dominē sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), kas veido lielāko daļu no visiem jaunreģistrētajiem uzņēmumiem. Šī forma tradicionāli ir populārākā, pateicoties elastībai, zemu sākotnējo izmaksu līmenim un plašām darbības iespējām dažādās nozarēs. 2024. gadā tieši SIA veidoja vairāk nekā divas trešdaļas no visām jaunajām reģistrācijām.

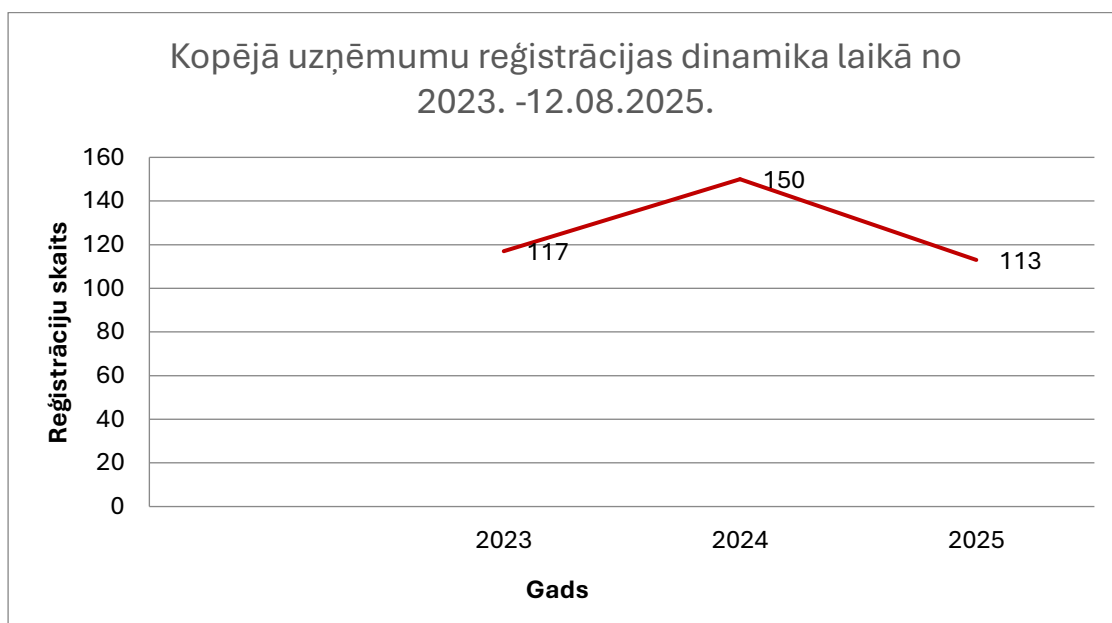
Individuālie komersanti (IK) un zemnieku saimniecības (ZEM) saglabā stabilu, bet salīdzinoši nelielu īpatsvaru, kas liecina par šī segmenta noturību, īpaši lauksaimniecības un vietējās ražošanas jomā. Kooperatīvās sabiedrības (KB) un akciju sabiedrības (AS) veido tikai nelielu daļu no kopējās uzņēmumu struktūras, kas raksturīgi reģioniem ar dominējošu mazo un vidējo uzņēmumu īpatsvaru.

Analizējot kopējo bilanci trīs gadu griezumā, redzams, ka Ādažos saglabājas pozitīva uzņēmējdarbības vide, katru gadu tiek reģistrēts vairāk uzņēmumu nekā tiek likvidēts, un kopējais aktīvo uzņēmumu skaits turpina pieaugt. Tomēr 2025.

gada pirmajā pusgadā parādās samazināšanās tendence, kas var būt saistīta ar inflācijas spiedienu, kredītu izmaksu pieaugumu un uzņēmēju piesardzību investīciju lēmumos.

Kopumā Ādažu novada uzņēmējdarbības attīstība iezīmē stabilu, bet piesardzīgu izaugsmes fāzi. Reģistrāciju struktūra liecina, ka novada ekonomikas pamatu joprojām veido mazie un vidējie uzņēmumi, kas darbojas dažādās nozarēs – pakalpojumu, tirdzniecības un pārtikas ražošanā. Lielāko uzņēmumu noturība un jauno uzņēmēju ienākšana tirgū norāda uz ilgtermiņā dzīvotspējīgu un daudznozaru (diversificētu) uzņēmējdarbības vidi.

4. Komercreģistra subjektu reģistrācijas dinamika sadalījumā pa uzņēmējdarbības formām

7. att. Kopējā uzņēmumu reģistrācijas dinamika laikā no 2023.-12.08.2025.

(Dati no Lursoft)

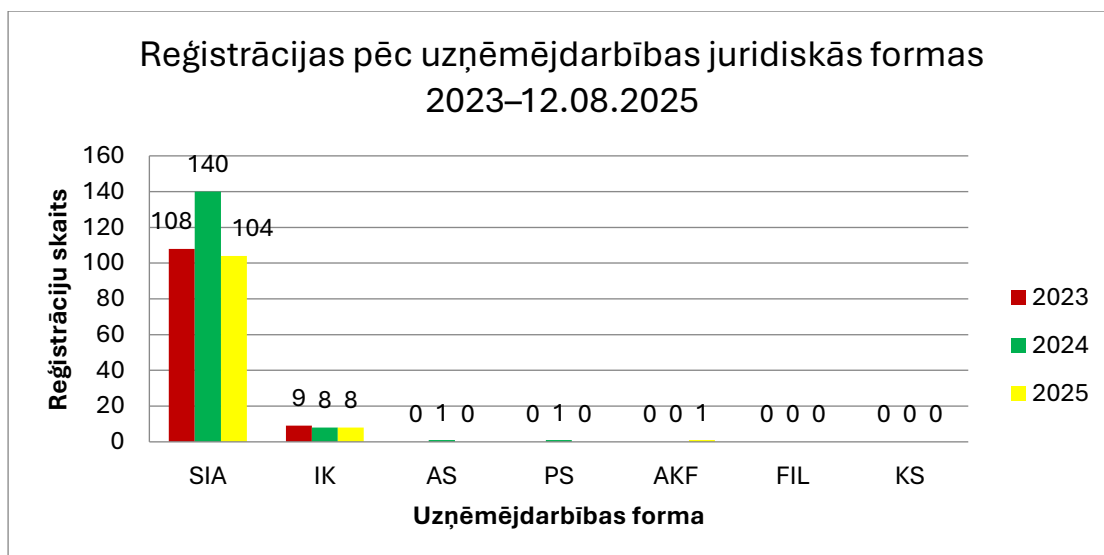
Kopā trīs gadu periodā reģistrēti 381 uzņēmumi.

2023. gadā Ādažu novadā tika reģistrēti 118 jauni uzņēmumi, kas iezīmē salīdzinoši mērenu, bet stabilu uzņēmējdarbības aktivitāti pēc iepriekšējo gadu svārstībām.

2024. gadā uzņēmējdarbība kļuva ievērojami aktīvāka — reģistrāciju skaits pieauga līdz 150 uzņēmumiem, kas ir par 27 % vairāk nekā 2023. gadā, sasniedzot augstāko punktu trīs gadu periodā.

Savukārt 2025. gada pirmajā pusgadā reģistrēti 113 uzņēmumi, kas ir par aptuveni 25 % mazāk nekā iepriekšējā gadā, taču joprojām vairāk nekā 2023. gadā.

Šī dinamika norāda uz sabalan-sētu un noturīgu uzņēmējdarbības vidi, kur pēc izaugsmes posma 2024. gadā tirgus aktivitāte 2025. gadā stabilizējas, atspoguļojot piesardzīgāku, bet joprojām pozitīvu attīstības tendenci.

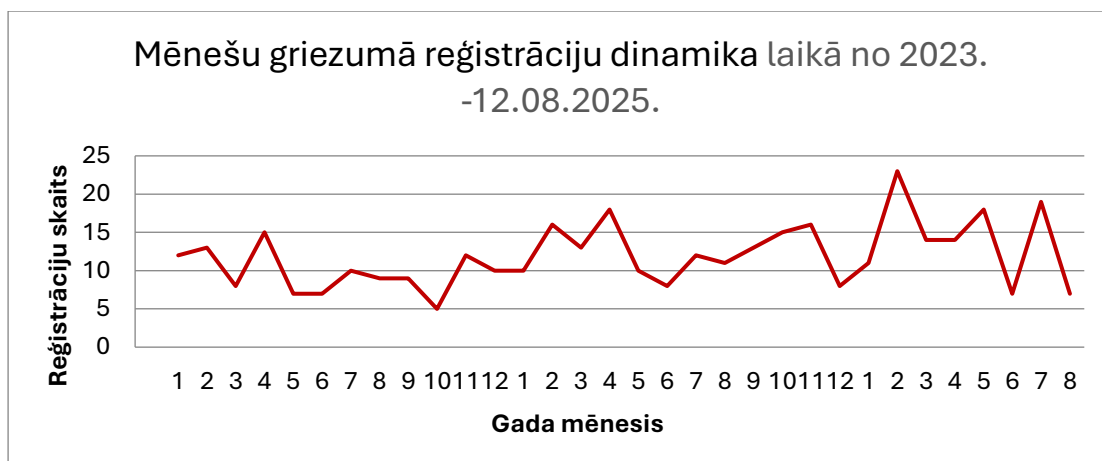
8. att. Reģistrācijas pēc uzņēmējdarbības juridiskās formas 2023–12.08.2025
(Dati no Lursoft)

Komercreģistra datu analīze rāda, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) konsekventi dominē reģistrāciju struktūrā, veidojot 352 jeb 92 % no visiem Komercreģistra subjektiem, kas reģistrēti periodā no 2023. gada līdz 2025. gada 12. augustam..

Individuālie komersanti (IK) saglabā stabilu, bet ievērojami mazāku daļu – 25 subjekti jeb 7 %.

Pārējās juridiskās formas, kā akciju sabiedrības (AS), pilnsabiedrības (PS), ārvalstu komersantu filiāles (AKF), komandītsabiedrības (KS) un filiāles (FIL) – kopā veido tikai 1 % jeb dažus gadījumus trīs gadu periodā.

Šī struktūra (skat. infografiku 8. att.) liecina, ka Ādažu novada Komercreģistra subjektu bāze ir koncentrēta mazo un vidējo komercsabiedrību segmentā, kas nodrošina vietējās ekonomikas stabilitāti un darbavietas.

9. att. Mēnešu griezumā reģistrāciju dinamika laikā no 2023. -12.08.2025.

(Dati no Lursoft)

Mēnesis	Vidējais reģistrāciju skaits	Raksturīgā tendence
Janvāris	12–14	Gada sākuma aktivitāte
Marts–Aprīlis	15–20	Augstākais punkts (jauni uzņēmumi, sezonālitate)
Jūnijs–Jūlijs	6–9	Zemāka aktivitāte- atvaļinājumu laiks
Septembris–Novembris	14–18	Otrais aktivitātes vilnis
Decembris	5–8	Samazinājums- gada noslēgumā

10. att. Aktivākie uzņēmējdarbības reģistrācijas periodi pa mēnešiem

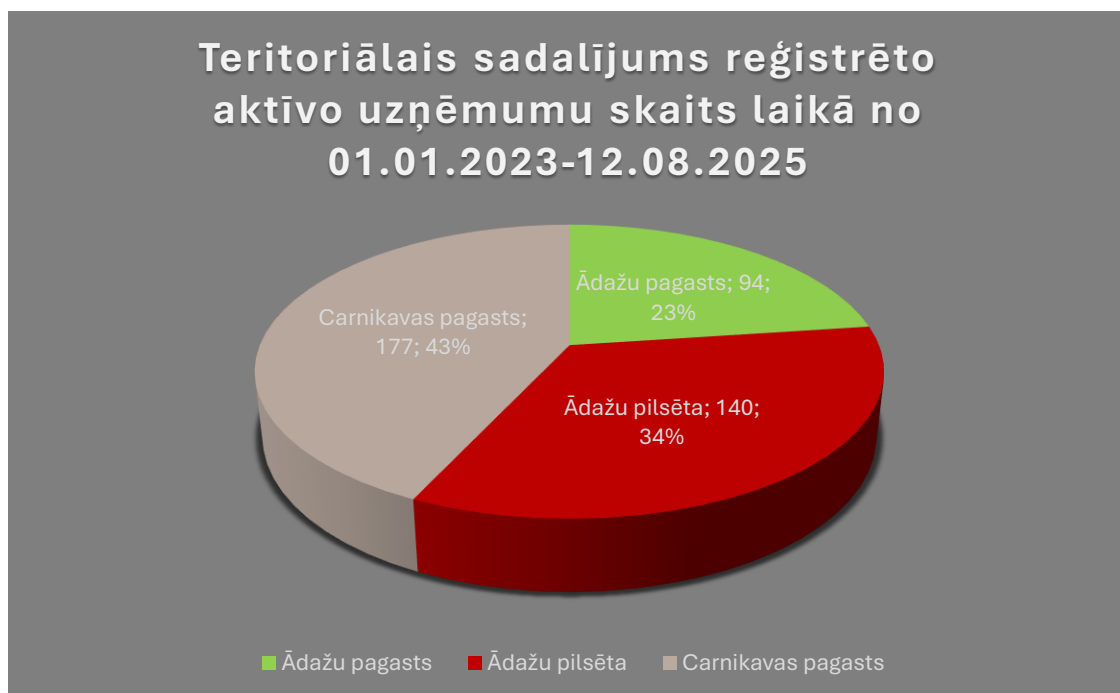
Mēnešu griezumā Komercreģistra darbības dinamika Ādažu novadā atklāj izteiktu sezonālu raksturu.

Visvairāk jaunu subjektu reģistrācija notiek pavasarī (marts–aprīlis) un rudenī (oktobris–novembris), kad uzņēmēji plāno jaunu projektu uzsākšanu un ražošanas vai pakalpojumu paplašināšanu.

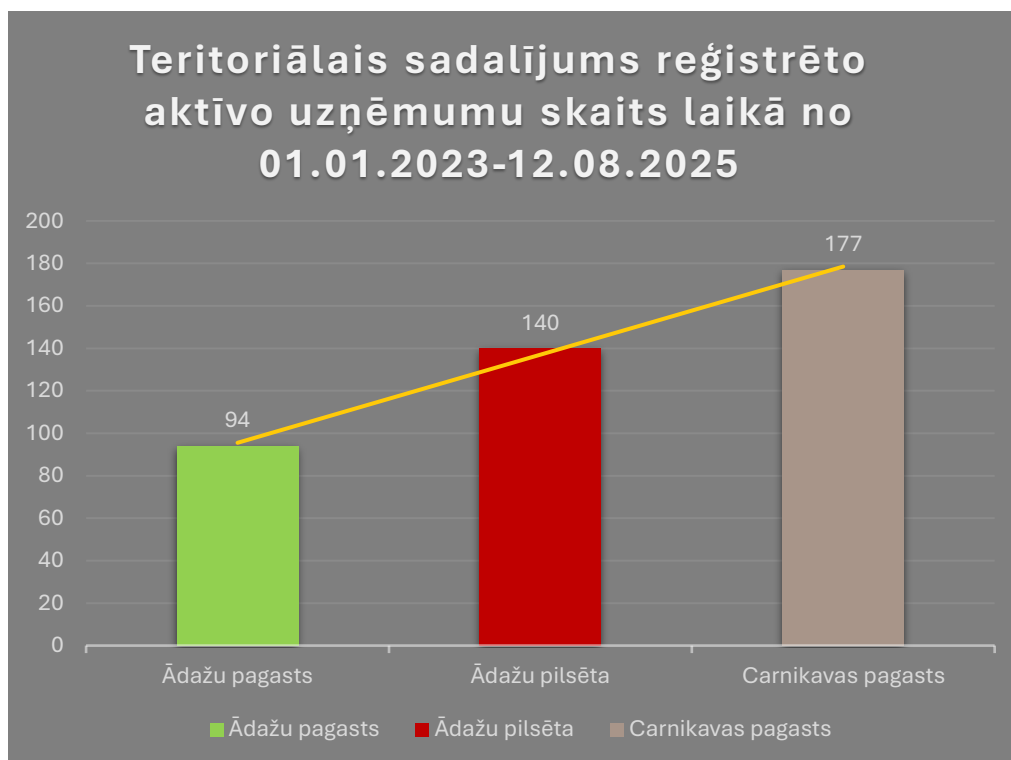
Vasaras mēnešos (jūnijs–jūlijs) un gada beigās (decembris) aktivitāte samazinās, kas raksturīgi atvaļinājumu periodam un finanšu gada noslēguma plānošanai.

Kopumā 2023–2025. gada dati liecina, ka reģistrāciju skaits mēnešos svārstās robežās no 5 līdz 20, saglabājot kopējo stabilitāti bez krasiem kritumiem vai kāpumiem.

5. Teritoriālais sadalījums reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits laikā no 01.01.2023-12.08.2025

11. att. Teritoriālais sadalījums reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits laikā no 01.01.2023-12.08.2025 (Dati no Lursoft)

12. att. Teritoriālais sadalījums reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits laikā no 01.01.2023-12.08.2025 tendence (Dati no Lursoft)

Laika posmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 12. augustam Ādažu novadā kopumā reģistrēti 411 jauni uzņēmumi un organizācijas, un to sadalījums starp teritorijām rāda izteiktu centra–perifērijas dinamiku.

Teritoriālais sadalījums: lielākā uzņēmējdarbības aktivitāte koncentrējas Carnikavas pagastā, kur šajā periodā reģistrēti 177 uzņēmumi jeb 43% no kopējā novada jauno uzņēmumu skaita. Tas norāda uz stabilu attīstības tendenci teritorijā ar labu transporta pieejamību, piekrastes resursiem un dzīvojamo zonu paplašināšanos.

Ādažu pilsētā reģistrēti 140 uzņēmumi 34%, kas atspoguļo novada administratīvā un komerciālā centra lomu, pilsētā koncentrējas pakalpojumu, izglītības, veselības aprūpes un IT nozares.

Ādažu pagasts ar 94 uzņēmumiem 23% saglabā mērenu aktivitāti, dominējot būvniecības, pakalpojumu un tirdzniecības segmentiem.

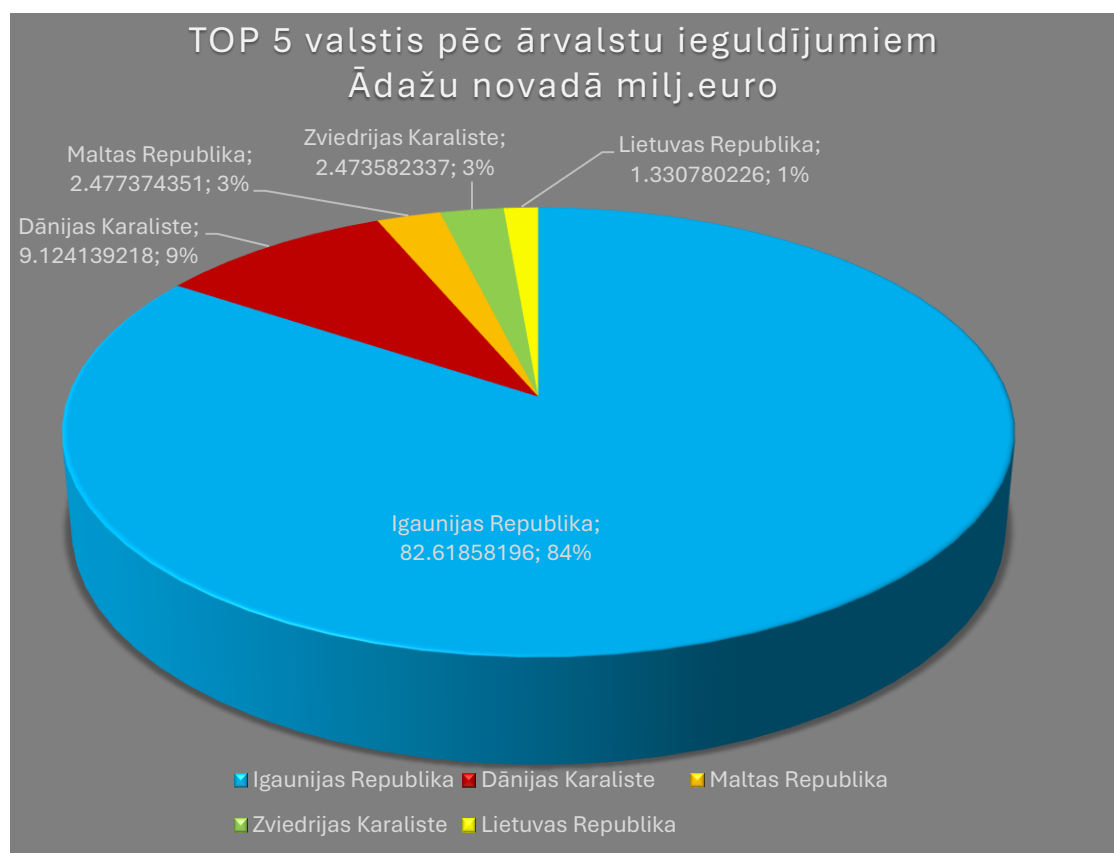
Uzņēmējdarbības formas: visās teritorijās pārliecinoši dominē sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), kas veido 90–92% no visiem jaunajiem uzņēmumiem. Tas liecina par komerciāli orientētu uzņēmējdarbības vidi, kurā uzņēmēji izvēlas elastīgāko un juridiski drošāko formu. Nelielu īpatsvaru veido individuālie komersanti (IK) un biedrības, kas biežāk sastopamas pagastos un darbojas mazākos, vietējā tirgū orientētos segmentos.

Nozaru struktūra: uzņēmējdarbības struktūrā redzama līdzsvarota daudzveidība:

- Carnikavas pagasts: būvniecība, tirdzniecība, IT, transports, dizains;
- Ādažu pilsēta :informācijas tehnoloģijas, konsultācijas, veselības aprūpe, izglītība, būvniecība;
- Ādažu pagasts : būvniecība, ražošana, pakalpojumi un tirdzniecība.

Šāda uzņēmējdarbības struktūra atspoguļo teritoriju funkcionālo raksturu: Ādažu pilsēta veidojas kā zināšanu, pakalpojumu un administratīvais centrs, Carnikavas pagasts kļūst par aktīvu komercdarbības un pakalpojumu attīstības teritoriju, savukārt Ādažu pagasts stiprina savu lomu kā ražošanas un infrastruktūras uzņēmumu bāze, nodrošinot novadam līdzsvarotu ekonomisko struktūru. Kopumā novada uzņēmējdarbības struktūra liecina par stabilu un ilgtspējīgu attīstību, kur dominē mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) ar spēcīgu vietējo tirgus orientāciju.

6. Ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa novadiem pilsētām

13. Att. TOP 5 valstis pēc ārvalstu ieguldījumiem Ādažu novadā milj.euro (Dati no Lursoft datu bāzes 12.08.2025.)

Ārvalstu ieguldījumi Ādažu novada uzņēmumu pamatkapitālos

Ādažu novads ir viens no tiem Latvijas reģioniem, kur ārvalstu kapitāla ietekme ir ievērojami augstāka nekā vidēji valstī, ja to salīdzina ar uzņēmumu kopskaitu. 2025. gada 12. augustā novada uzņēmumu pamatkapitālos uzkrātais ārvalstu ieguldījumu apjoms sasniedza aptuveni 116 milj. *euro*, kas koncentrējas TOP 5 investoru valstīs – Igaunijā, Dānijā, Maltā, Zviedrijā un Lietuvā.

Igaunijas investori ir visaktīvākie – to ieguldījumi sasniedz aptuveni 100 milj. *euro* jeb 84 % no kopējā ārvalstu kapitāla apjoma. Dominējošais investors ir uzņēmums Orkla Eesti AS, kas pārvalda ražošanas struktūru Orkla Biscuit Production. Tas ir lielākais ārvalstu uzņēmums novadā un viens no nozīmīgākajiem darba devējiem, kas būtiski ietekmē gan vietējo nodokļu ieņēmumus, gan Ādažu eksporta bilanci.

Dānijas kapitāla īpatsvars veido aptuveni 9 % jeb 9,5 milj. *euro* no kopējā apjoma. Šie ieguldījumi saistīti ar būvmateriālu, metālapstrādes un loģistikas nozarēm, kur darbojas tādi investori kā Hornbaek A/S, HOVA Holding ApS un Hans Møller

Holding ApS. Dāņu investori ir ilgtermiņa tirgus dalībnieki, kas nodrošina stabilas darba vietas un ražošanas kapacitāti.

Maltas Republikas ieguldījumi sasniedz aptuveni 3 milj. *euro* (3 %), galvenokārt caur uzņēmumu BUS Group Ltd., kas darbojas transporta un loģistikas sektorā.

Zviedrijas investoru ieguldījumi ir līdzīgi – ap 2,9 milj. *euro* (3 %), un tie koncentrējas pārtikas un dzērienu nozarē (Eden Springs Scandinavia AB, Empera Invest AB).

Lietuvas kapitāla ieguldījumi veido aptuveni 1,5 milj. *euro* (1 %), kas galvenokārt ir līdzdalības vietējos uzņēmumos, piemēram, Bidfood Lietuva UAB un Mtoilet UAB.

Kopumā ārvalstu investīciju struktūra Ādažos precīzi atspoguļo Latvijas kopējo tendenci, kur Igaunijas, Dānijas un Zviedrijas kapitāls dominē gan pēc apjoma, gan pēc uzņēmumu skaita.

Salīdzinājums ar citiem Pierīgas reģioniem nav balstīts uz vienu konkrētu datu tabulu, bet gan uz analītisku novērojumu, kas izriet no valsts un reģionālā līmeņa datiem par ārvalstu kapitāla sadalījumu pa nozarēm.

Salīdzinošās analīzes dati balstās uz:

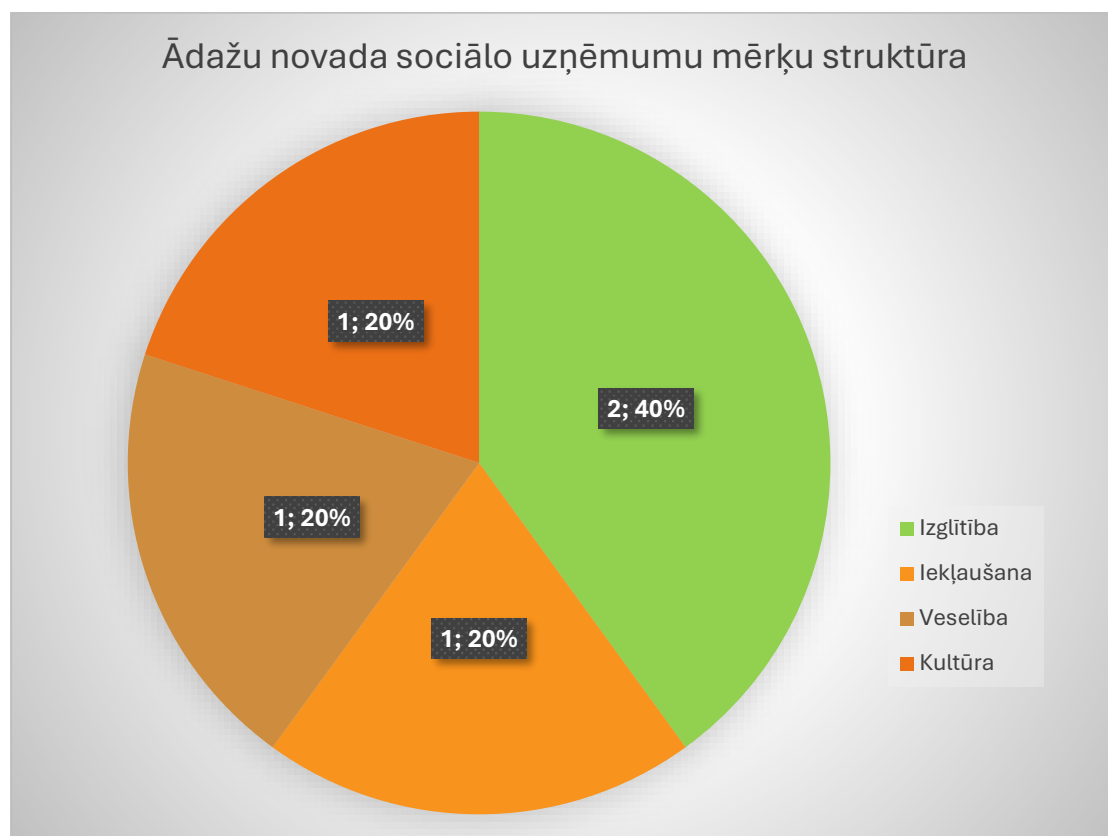
Lursoft reģionālajiem pārskatiem (2024–2025), kuri parāda, ka Mārupes, Babītes un Ķekavas novados ārvalstu ieguldījumi pārsvarā koncentrējas pakalpojumu, tirdzniecības un loģistikas nozarēs, tajos dominē noliktavu centri, transporta uzņēmumi un konsultāciju firmas, kas raksturīga pakalpojumu ekonomikai.

Savukārt Ādažu novadā ārvalstu kapitāls pārsvarā ieguldīts ražošanas un pārtikas pārstrādes nozarēs, kas Pierīgas kontekstā ir salīdzinoši unikāli, jo šāda nozaru struktūra vairāk raksturīga Vidzemes un Zemgales industriālajiem centriem, nevis Rīgas piepilsētas zonai.

Papildu informāciju sniedz Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati un Ekonomikas ministrijas Reģionālais investīciju pārskats (2024), kas apliecina:

Pierīgā kopumā ārvalstu investīcijas ir koncentrētas pakalpojumu sektorā (IT, tirdzniecība, loģistika), bet ražošanas nozare veido vien aptuveni 20–25 % no kopējā ieguldījumu apjoma.

7. Ādažu novada sociālās uzņēmējdarbības uzņēmumi 2025

14. att. Ādažu novada sociālo uzņēmumu mērķu struktūra (Dati: Labklājības ministrija, Sociālo uzņēmumu reģistrs, dati uz 10. 31.2025. <https://www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs> 10.2025)

Līdz 2025. gada oktobrim, Ādažu novadā darbojās 5 sociālās uzņēmējdarbības uzņēmumi, kas veido aptuveni 0,4 % no kopējā aktīvo komersantu skaita (no vairāk nekā 1200 uzņēmumiem).

Sociālās uzņēmējdarbības nozare novadā veidojas pakāpeniski, ar dominējošu orientāciju uz izglītību un sabiedrības iekļaušanu, kas atspoguļo pašvaldības stiprās puses — aktīvu kopienu un attīstītu izglītības infrastruktūru.

Saskaņā ar Labklājības ministrijas sociālo uzņēmumu reģistra datiem (10.2025.), Ādažos sociālie uzņēmumi darbojas šādās jomās:

Izglītība – 40 %: SIA “Alba Lira” un SIA “Ādažu Brīvā Valdorfa skola” veicina bērnu un jauniešu izglītošanu, pilsonisko līdzdalību un radošumu.

Iekļaušana – 20 %: SIA “Ārkādē AI” nodrošina kultūras pieejamību un mākslas izglītību bērniem un jauniešiem, stiprinot sabiedrības iekļaušanos.

Veselība – 20 %: SIA “DLW.PT” sekmē veselīgu dzīvesveidu, īpaši atbalstot ģimenes ar bērniem ar invaliditāti.

Kultūra un sabiedrības līdzdalība – 20 %: Stufful SIA veicina sabiedrības izpratni par aprites ekonomiku un videi draudzīgu dzīvesveidu.

Sociālās uzņēmējdarbības mērķu struktūra (skat. 14. att.) liecina, ka izglītības un sabiedrības iekļaušanas joma veido 60 % no visiem sociālajiem uzņēmumiem.

Koncentrācija uz cilvēkkapitāla attīstību un sabiedrības līdzdalību ir saskaņā ar valsts līmeņa tendencēm, kur sociālie uzņēmumi visbiežāk darbojas izglītības, labklājības un iekļaušanas nozarēs.

Salīdzinājumā ar citām Pierīgas pašvaldībām, Ādažu novadā sociālie uzņēmumi ir mazāk kvantitatīvi, bet tematiski skaidri fokusēti uz sabiedrības attīstību, nevis uz komerciāliem mērķiem.

Sociālās uzņēmējdarbības attīstības potenciāls novadā saistāms ar sadarbību starp pašvaldību, izglītības iestādēm un NVO sektoru, kas varētu veicināt jaunu iniciatīvu izveidi, īpaši veselības un aprūpes jomā.

8. Ādažu novada uzņēmējdarbības un infrastruktūras projekti

Ādažu novada pašvaldības mājaslapas sadaļa “Uzņēmējdarbība” ir izveidota kā informācijas un sadarbības platforma vietējiem uzņēmējiem, investoriem un sadarbības partneriem. Tajā vienkopus pieejama aktuāla un praktiska informācija par atbalsta iespējām, sadarbības formām un uzņēmējdarbības vidi novadā. Aktualitātes tiek atspoguļotas novada sociālo tīklu kontos.

Projektu karte: <https://www.adazunovads.lv/lv/projekti-karte>

Ar realizēto projektu saturu var iepazīties Ādažu novada mājaslapā: https://www.adazunovads.lv/lv/projekti?project_status%5B32%5D=32

Ar plānotajiem projektiem var iepazīties Ādažu novada mājaslapā https://www.adazunovads.lv/lv/projekti?project_status%5B33%5D=33

Ar aktuālajiem projektiem var iepazīties Ādažu novada mājaslapā https://www.adazunovads.lv/lv/projekti?project_status%5B31%5D=31

Ādažu novada mājaslapas sadalā uzņēmējdarbība, tiek atspoguļota uzņēmējiem aktuālā informācija https://www.adazunovads.lv/lv/projekti?project_status%5B31%5D=31

Ādažu novada pašvaldībai ir cieša un mērķtiecīga sadarbība ar biedrību “Ādažu uzņēmēji”, kas ir nevalstiska darba devēju organizācija, izveidota, lai stiprinātu uzņēmēju sadarbību un pārstāvniecību novada un valsts līmenī.

Biedrība apvieno aktīvos uzņēmējus un uzņēmumus, kuri iesaistās vietējās ekonomikas attīstībā, sniedz priekšlikumus pašvaldībai un piedalās dialogā ar valsts institūcijām un starptautiskām organizācijām.

Biedrības darbība būtiski veicina uzņēmējdarbības vides kvalitāti, jo tā:

- pārstāv Ādažu uzņēmēju intereses un iesaistās lēmumu pieņemšanā, kas skar vietējo ekonomiku;
- veicina pieredzes un labās prakses apmaiņu starp novada uzņēmējiem;
- organizē kopīgus pasākumus un forumus, kas stiprina sadarbību starp uzņēmējiem un pašvaldību;
- iesaistās projektu īstenošanā, lai sekmētu uzņēmējdarbības izaugsmi un inovāciju attīstību novadā.

Biedrības vīzija ir plaukstošs un ekonomiski stabils Ādažu novads, kurā ir uzņēmējdarbību un sabiedrības labklājību veicinoša vide.

Šī sadarbība starp pašvaldību un biedrību rada praktisku pienesumu novadam – tiek uzlabota informācijas apmaiņa ar uzņēmējiem, sekmēta jaunu iniciatīvu attīstība, un stiprināta novada ekonomiskā noturība.

9. Ādažu novada pašvaldības grantu programmas uzņēmējdarbības veicināšanai

Ādažu novada pašvaldība 2025. gadā turpina mērķtiecīgi stiprināt uzņēmējdarbības vidi, īstenojot vairākas programmas, kas paredzētas gan jauno uzņēmēju, gan reemigrantu atbalstam. Šo iniciatīvu mērķis ir veicināt vietējās ekonomikas attīstību, radot jaunas darba vietas, produktus un pakalpojumus, kā arī stiprinot sabiedrības iesaisti uzņēmējdarbībā.

Pirmā programma: “Ādažu novada jauno uzņēmēju atbalsta konkurss”, kura darbojās no 2018. gada, vērsta uz jaunu uzņēmumu veidošanu un jauno vecāku iesaisti uzņēmējdarbībā. Pašvaldība aicina iedzīvotājus ar biznesa idejām pieteikties atbalstam, kura mērķis ir rosināt uzņēmējdarbības aktivitāti un radīt jaunas ekonomiskās iespējas novadā. Vienam projektam pieejams pašvaldības līdzfinansējums līdz 2000 *euro*, un konkursa kopējais finansējums 2025. gadā ir 4000 *euro*. Pretendentiem ir jānodrošina vismaz 10% līdzfinansējums no piešķirtās summas. Šī programma ir nozīmīga iespēja vietējiem jaunajiem uzņēmējiem uzsākt saimniecisko darbību vai attīstīt esošās idejas, īpaši tajos gadījumos, kad piekļuve lielākiem finanšu resursiem ir ierobežota

2016. gads 2 noslēgti līgumi;

2017. gads 3 noslēgti līgumi;

2018. gads 3 noslēgti līgumi;

2019. gads 2 noslēgti līgumi;

2020. gads 1 noslēgts līgums;

2021. gads 1 noslēgts līgums;

2022. gads 2 noslēgti līgumi;

2023. gads 1 noslēgts līgums;

2024. gads, tiek apvienoti vienā nolikumā abi grantu konkursi, 0 noslēgtu līgumu;

2025. gads, nolikumi tiek atdalīti, 2 noslēgti līgumi

Otra programma darbojas kopš 2024. gada Ādažu novada pašvaldība piedalās Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) reģionālās remigrācijas atbalsta programmā https://www.varam.gov.lv/lv/regionalais-remigracijas-atbalsts-0?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F, rīkojot Ādažu novada remigrantu atbalsta konkursu. “Reemigrācijas atbalsta pasākums – uzņēmējdarbības atbalsts”, kas tiek īstenots sadarbībā ar un Rīgas plānošanas reģionu. Šajā programmā piedalās vairākas pašvaldības, tostarp Ādažu, Ķekavas, Ropažu un Salaspils novadi. Programmas mērķis ir sekmēt

Latvijas valstspiederīgo atgriešanos no ārvalstīm un viņu iesaisti uzņēmējdarbībā. Atbalsts paredzēts divos virzienos, kā grants uzņēmējdarbības uzsākšanai vai kā subsidēta darba vieta reemigrantam jau esošā uzņēmumā.

Kopējais finansējums, ko valsts un pašvaldības paredzējušas šai programmai Rīgas plānošanas reģiona ietvaros 2025. gadā, ir 82 945,50 *euro*. No šīs summas Ādažu novada pašvaldībai paredzēts atbalstīt divus reemigrantu uzņēmumus, piešķirot tiem kopējo grantu līdz 18 000 *euro*, jeb līdz 9000 *euro* vienam uzņēmumam. Šāds finansiālais atbalsts palīdz atgriezties tautiešiem, kas ārzemēs dzīvojuši vismaz divus gadus, un veicina viņu reintegrāciju Latvijas ekonomikā.

2024. gads 0 noslēgtu līgumu;

2025. gads, pieteicās divi pretendenti, taču viena persona atsauca savu dalību konkursā. Otrās personas iesniegtais projekta pieteikums atrodas vērtēšanas procesā.

Abas programmas kopā sniedz būtisku ieguldījumu novada attīstībā, Tās sekmē jaunu uzņēmumu veidošanos, reemigrantu iesaisti vietējā tirgū un sabiedrības ekonomiskās aktivitātes pieaugumu. Aktivitātes papildina pašvaldības ilgtermiņa mērķus, veidot Ādažus par uzņēmējdarbībai draudzīgu, inovatīvu un sociāli atbildīgu novadu, kur tiek radītas ilgtspējīgas darbvietas un atbalstīta sabiedrības iniciatīva.

Lai turpinātu atbalstu vietējiem uzņēmējiem, Ādažu novada pašvaldībai 2026. gada budžetā paredzēt līdzfinansējumu vienam pretendentam katrā no SEB grantu programmām, “Iedvesma” un “Augšup”. Līdzfinansējuma apmērs tiks saglabāts tāds pats kā 2025. gadā:

- programma “Iedvesma” – 12 000 *euro* līdzfinansējums un 1 500 *euro* organizatoriskais atbalsts;
- programma “Augšup” – 8 000 *euro* līdzfinansējums un 1 500 *euro* organizatoriskais atbalsts.

10. Uzņēmējdarbības vides novērtējums

Veiktā analīze apliecina, ka Ādažu novadā uzņēmējdarbības vide kopumā ir stabila un augošā attīstības fāzē, tomēr izaugsmes dinamika ir nevienmērīga dažādos novada teritoriju un uzņēmējdarbības segmentos. Lai nodrošinātu līdzsvarotu izaugsmi un stiprinātu ekonomisko noturību, pašvaldībai ieteicams īstenot virknē konkrētu pasākumu.

Stabila, bet nevienmērīgi attīstīta uzņēmējdarbības vide: Ādažu novadā saglabājas kopumā pozitīva uzņēmējdarbības attīstība – aktīvo uzņēmumu skaits turpina pieaugt no 2060 vienībām 2023. gadā līdz vairāk nekā 2100 vienībām 2024. gadā. Tomēr izaugsmes tempi ir nevienmērīgi: kamēr lielie ražošanas uzņēmumi nodrošina stabilu apgrozījuma kāpumu, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem raksturīga svārstīga dinamika.

Pašvaldībai jāattīsta mazo un vidējo uzņēmumu atbalsta mehānismi, īpaši finansējuma un konsultatīvo pakalpojumu jomā. Ieteicams paplašināt grantu programmas un ieviest mentoringa atbalstu, lai stabilizētu MVU sektora darbību un veicinātu to ilgtspējīgu izaugsmi.

Augsta koncentrācija un atkarība no vadošajiem uzņēmumiem: daži lieli uzņēmumi, tostarp Orkla Biscuit Production, KH SELECT un BERLAT GRUPA, veido ievērojamu daļu no kopējā novada apgrozījuma. Šāda koncentrācija nodrošina stabilus budžeta ieņēmumus, taču rada arī risku, jebkuras izmaiņas šo “enkuru” darbībā būtiski ietekmē kopējos ekonomiskos rādītājus.

Lai mazinātu atkarību no dažiem lieliem uzņēmumiem, pašvaldībai jāveicina jaunu uzņēmumu ienākšana un attīstība novadā.

Pakalpojumu un IT nozaru izaugsme: Ādažos strauji attīstās pakalpojumu, informācijas tehnoloģiju, konsultāciju un izglītības sektors, kas nodrošina augstu pievienoto vērtību un lielāku noturību pret tirgus svārstībām.

Pašvaldībai jāstiprina sadarbība ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA), kā arī ar IT un radošo nozaru uzņēmumiem, veidojot inovāciju un digitālo prasmju atbalsta platformu.

Ieteicams kopīgi ar LIAA organizēt seminārus, apmācības un konsultācijas vietējiem uzņēmējiem par digitalizācijas un tehnoloģisko risinājumu ieviešanu, lai veicinātu uzņēmumu konkurētspēju un inovāciju attīstību novadā..

Nozaru struktūra novadā: Ādažu novadā veidojas skaidrs teritoriju sadalījums pēc to galvenajām funkcijām.

Carnikavas pagasts kļūst par aktīvu uzņēmējdarbības centru, kur koncentrējas būvniecības, tirdzniecības un IT uzņēmumi.

Ādažu pilsēta attīstās kā zināšanu, pakalpojumu un administratīvais centrs, bet Ādažu pagasts nostiprina savu lomu kā ražošanas un infrastruktūras attīstības teritorija. Esošā struktūra veicina sabalansētu un noturīgu ekonomisko izaugsmi visā novadā. Ārvalstu kapitāla loma

Ārvalstu investori, galvenokārt no Igaunijas, Dānijas un Zviedrijas, ieņem nozīmīgu lomu Ādažu novada ekonomikā, īpaši ražošanas un pārtikas pārstrādes sektoros. Ārvalstu ieguldījumi stiprina eksportspēju, nodokļu ieņēmumus un vietējo nodarbinātību, tomēr vienlaikus padara ekonomiku jutīgāku pret starptautiskajām tirgus svārstībām. Lai saglabātu un paplašinātu ārvalstu investoru interesi, pašvaldībai ieteicams stiprināt sadarbību ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA), kā arī vēstniecībām un tirdzniecības kamerām. Sadarbība palīdzētu veicināt jaunu investoru piesaisti, informācijas apmaiņu un projektu attīstību, īpaši tajās nozarēs, kurās novadam jau ir uzkrāta pieredze un infrastruktūra, ražošanā, loģistikā un pārtikas pārstrādē.

Sociālā uzņēmējdarbība kā nišas, stabils segments nākotnē: Ādažu novadā reģistrēti pieci sociālie uzņēmumi, kas veido aptuveni 0,4 % no kopējā komersantu skaita. Lai gan to īpatsvars ir neliels, šie uzņēmumi sniedz nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības labklājībā, īpaši izglītības, veselības, sociālās iekļaušanas un kultūras jomās. Pašvaldībai ieteicams paplašināt sociālās uzņēmējdarbības atbalstu, sadarbojoties ar Rīgas plānošanas reģionu, Labklājības ministriju un nevalstiskajām organizācijām. Svarīgi organizēt kopīgus forumus, apmācības un konsultācijas ar sociālajiem uzņēmumiem un NVO, lai veicinātu pieredzes apmaiņu un jaunu iniciatīvu attīstību.

Pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbībai: Ādažu novada pašvaldība īsteno vairākas mērķtiecīgas grantu programmas: “Jauno uzņēmēju atbalsta konkurss”, kopā ar Rīgas plānošanas reģionu- “Reemigrācijas atbalsta programma”, kā arī plāno iesaistīties SEB bankas iniciatīvās “Iedvesma” un “Augšup”. Minētie pasākumi veicina jaunu uzņēmumu veidošanos un sabiedrības iesaisti uzņēmējdarbībā.

Pašvaldībai ieteicams nodrošināt līdzdalību SEB programmās, paredzot finansējumu 2026. gada budžetā, lai palielinātu līdzfinansējuma apmērus un paplašinātu atbalstāmo projektu loku. Domāt par savu Ādažu novada biznesa attīstības inkubatoru.

Kopumā Ādažu novada uzņēmējdarbības vide iezīmējas kā stabila, daudzveidīga un perspektīva, ar augstu attīstības potenciālu pakalpojumu un IT jomās, bet ar nepieciešamību līdzsvarot izaugsmi starp teritorijām un uzņēmumu grupām.

Pašvaldības turpmākajai rīcībai jābūt vērstai uz uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstību, inovāciju un digitalizācijas veicināšanu, administratīvo barjeru

mazināšanu un sadarbības stiprināšanu starp uzņēmējiem, izglītības iestādēm un investīciju partneriem.